

УДК 330.3:332.1

Руденко Б.О., Мушинська Ю.С. (Україна, Київ)

РОЗРАХУНОК ІНДИКАТОРІВ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЛЬВІВСЬКОЇ ТА ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСТЕЙ УКРАЇНИ

У доповіді про сучасний стан виконання країнами-учасниками плану сталого розвитку «Глобальна екологічна перспектива», підготовленої організацією ЮНЕП, констатується, що досягнуті успіхи є помірними, а темпи та масштаби згубних для біосфери процесів зменшити не вдалося, і вони набули «безпрецедентних» обсягів. Відбувається стрімке наростання глобальної екологічної кризи, і, таким чином, безпека життєдіяльності суспільства в цілому та національна безпека окремих країн зазнають щодалі більших загроз [1].

Незважаючи на здійснювані природоохоронні заходи, погіршується стан основних життєзабезпечуючих природних систем: повітря, води і ґрунтів, у зв'язку з чим зростає негативний екологічний вплив на стан здоров'я населення України і знижується ефективність природокористування.

Пріоритетним напрямом сталого розвитку є оптимізація життєдіяльності людства в умовах безпечного природного середовища і гармонійних відносин як усередині суспільства, так і між окремими спільнотами.

Проблемам сталого розвитку та індикаторам його комплексного вимірювання присвячені наукові праці багатьох вітчизняних та зарубіжних вчених, науковцями вже запропоновані проекти індикаторів для систем різних масштабів: глобального, регіонального, національного, локального, галузевого, навіть для окремих населених пунктів і підприємств. Проте питання розробки індикаторів сталого розвитку ще має безліч проблем та протиріч.

На міжнародному рівні зараз розроблено проект із 134 індикаторів сталого розвитку. Вони розділені на наступні основні групи: індикатори соціальних аспектів сталого розвитку, індикатори економічних аспектів сталого розвитку, індикатори екологічних аспектів сталого розвитку (включаючи характеристики води, землі, атмосфери, інших природних ресурсів і відходів) та індикатори інституціональних аспектів сталого розвитку (програмування й планування політики, наукові розробки, міжнародні правові інструменти, інформаційне забезпечення, посилення ролі основних груп населення), запропоновані в проекті індикатори вимагають спеціальних перетворень, пристосування до конкретних умов, а в деяких випадках — розширення для окремих країн.

Використання індикаторів, запропонованих міжнародним проектом, обмежує їхнє використання в багатьох країнах у зв'язку з відсутністю необхідної інформації й статистичних даних.

Дослідивши методику розрахунку індикаторів сталого розвитку було вибрано 2 області України, а саме Львівська та Івано-Франківська. Провівши розрахунки індикаторів сталого розвитку даних областей України за 2013 рік, можна зробити такі висновки:

1. Соціальний показник сталого розвитку для Львівської області становить 0,59, для Івано-Франківської – 0,5. Цей показник збільшився у порівнянні з минулими роками;
2. Екологічний показник сталого розвитку для Львівської області становить 0,19, для Івано-Франківської – 0,18. Показник несуттєво знизився у порівнянні з минулими роками;
3. Економічний показник сталого розвитку для Львівської області – 0,41, для Івано-Франківської – 0,41. Значення показника зросло у порівнянні з попередніми роками;

За результатами проведених розрахунків, було встановлено інтегральні індекси сталого розвитку для досліджуваних областей, що склали для Львівської – 0,74 та Івано-Франківської – 0,67. Загалом, спостерігається позитивна динаміка економічної та соціальної складової, що мають пріоритетну вагу в розробленні Стратегій розвитку даних регіонів. Екологічна ситуація в даних областях характеризується відносною стабілізацією показників техногенного навантаження на навколишнє середовище.